

Op-ed

Piše: Majlinda Bregu

Generalna sekretarka Vijeća za regionalnu saradnju (RCC)

Zapadni Balkan na vezi: imamo besplatan roming

Ispunjavanje obećanja: trebalo je tek nešto više od 2 godine od potpisivanja Regionalnog sporazuma o smanjenju cijena rominga do uvođenja besplatnog rominga u cijelom regionu

Sutra je istorijski dan za region. Ukidamo prepreke, granice i troškove rominga. Balkan će sutra biti bez rominga. To je samo prvi korak. Ono što smo mi u Vijeću za regionalnu saradnju uspjeli uraditi sa cijenama rominga, nadamo se da ćemo uspjeti i sa ljudima i privrednicima na Balkanu. Naporno radimo na otvaranju granica, ukidanju tarifa, povećanju trgovine i to ne samo kada su u pitanju troškovi rominga, već i kada su u pitanju građani tako da mogu putovati i raditi bez ograničenja. Sutra ćemo biti mnogo bliže našim zajedničkim regionalnim ciljevima.

To je ta promjena koja čini razliku

To je bila moja uvodna rečenica na Digitalnom samitu Zapadnog Balkana održanom u Beogradu 4. aprila 2019. godine na kojem je zapadnobalkanska šestorka potpisala novi Regionalni sporazum o smanjenju cijena rominga! Sada to opet mogu reći! Uspjeh je promjena koja čini razliku!

Ne trebam ni govoriti koliko smo mi u Vijeću za regionalnu saradnju ponosni jer smo bili neizostavan dio ove uspješne priče. Svima vam je poznat taj osjećaj.

Cijenimo posvećenost svih u ostvarivanju ovog cilja. Od lidera šest ekonomija Zapadnog Balkana, Evropske komisije, do domaćih regulatornih organa i mobilnih operatera. Ovdje nema mjesta skromnosti. Prešli smo dug put za samo dvije godine. Ipak, danas, manje od 24 sata do ukidanja troškova rominga na Zapadnom Balkanu, mogu, bez trunke pretjerivanja, reći da nije bilo nimalo lako.

Danas vam čak mogu i povjeriti koliko sam bila nervozna imajući u vidu predvidljivu nepredvidljivost posljednjih prepreka. Život je poput preskakanja prepona, a kao i svi ostali, i ja uvijek nastojim pronaći najlakši put bez smetnji i prepreka. Kao i u svemu drugom, jedino pronalaženjem rješenja možemo prevazilaziti prepreke.

Noć uoči samita, 3. aprila, imali smo duge i naporene razgovore sa domaćim regulatornim organima svake od ekonomija Zapadnog Balkana kako bismo do najsitnijih detalja razjasnili sve bojazni koje su iznijeli mobilni operateri u vezi sa Regionalnim sporazumom o smanjenju cijena rominga koji će biti potpisan za manje od 12 sati. I regulatori i operateri su smatrali da je ukidanje troškova rominga u šest ekonomija regiona skoro nemoguće ostvariti za tri godine!

Na dan održavanja samita, u 8 sati ujutro, sazvali smo sastanak sa ministrima nadležnim za informacione i komunikacione i digitalne tehnologije kako bismo, uz prisustvo Evropske

komisije, prenijeli poruku da će se "roming kao kod kuće" u regionu ostvariti, bez obzira na probleme.

Sa ovim opreznim optimizmom ušli smo u salu u kojoj se održavao samit, gdje nas je čekao još jedan problem. Još uvijek nismo bili sigurni u potpise ministara koji su predstavljali svoje ekonomije u Beogradu.

Zamislite te osjećaje koji su se opet vratili na početak. Mnogo smo se pripremali za taj trenutak, proveli protekle godine sate i sate u pregovorima između ekonomija, razmatrajući svaki korak, prilagođavajući jezik kako bismo ispoštovali političke razlike prisutne u regionu u mnogim oblicima, samo da bismo pronašli najbolje rješenje koje jednako koristi svim građanima. Ali šta ako? Bilo je to kao neko stalno prisutno pitanje koje nas je mučilo.

Trenutak Olakšanja, imamo Regionalni sporazum o smanjenju cijena rominga

Kao što je Einstein rekao: u središtu teškoća leži prilika! Regionalni sporazum o smanjenju cijena rominga je potpisan i svi smo proživljavali ključni trenutak za ovaj region!

To je bila polazna tačka! Priča o "romingu kao kod kuće" na Zapadnom Balkanu doista mijenja pravila igre u svijetu u kojem se političke riječi pretvaraju u djela i stvarnost naših građana i njihovih briga.

Sporazum je bio postepen proces, ali je koristio svim građanima, jer je sam prijelazni period donio smanjenje troškova rominga u cijelom regionu do 96%, a potom i njihovo potpuno ukidanje 1. jula 2021. godine za građane Zapadnog Balkana gdje god da putuju unutar regiona.

Šta Zapadni Balkan bez rominga zapravo podrazumijeva

Često nas pitaju šta zapravo znači Zapadni Balkan bez rominga. Reći ću da je on više od vrijednosti novca koji štedimo zahvaljujući ovom Sporazumu. Radi se o povezivanju! Ljudi se osjećaju bolje dok stvaraju dublje veze. Razgovor sa voljenom osobom preko telefona ili video poziva možda ne donosi jednak nivo sreće kao zagrljaj, ali je ljudski, a sada više neće koštati malo bogatstvo, već tek onoliko koliko biste potrošili kada zovete iz susjedne kuće. Društvene veze su primarna potreba svih ljudi.

Ipak, novac tu nije nebitan. Bez troškova rominga u šest ekonomija Zapadnog Balkana, građani i firme će dobiti veću vrijednost za novac.

Pokušat ću to ilustrovati ličnim primjerom. Kao što znate, ja sam iz Tirane i radim u sjedištu Vijeća za regionalnu saradnju u Sarajevu. Putujem automobilom tamo i nazad, uz česta putovanja u druge glavne gradove regiona. Vjerujte mi, kad god sam prelazila granicu, morala sam provjeriti da li su mi isključeni mobilni podaci. Da, šefovska pozicija ne podrazumijeva luksuz lošeg upravljanja telefonskim računima, kao što to mnogi misle.

Sada više ne moram brinuti o tome jer čim pređem granicu i promijenim operatera, ponovo sam na mreži sa UKLJUČENIM mobilnim podacima, i ne plaćam ni pfeninga više nego što bih inače platila za pozive, poruke ili odgovaranje na gomile e-mailova.

Da izbjegnemo nesporazume, važno je napomenuti: telefonske usluge i dalje plaćamo našim operaterima, ali ovaj Sporazum osigurava da se osjećamo kao kod kuće gdje god da odemo na Balkanu. To ne znači da možete gledati film na Netflix-u u sklopu svog internet paketa.

Svi su pobjednici

Nema naznaka da će doći do pada potražnje za uslugama rominga. Povezivanje bez granica je ohrabrujuće za sve. Od građana, preko operatera, poslovne zajednice, do zadovoljnih turista na odmoru.

Roming kao kod kuće je sloboda da uživamo na putovanjima bez ograničenja, omogućava nam da se pobrinemo da je kod kuće sve uredu i da se svakodnevno čujemo sa bliskim osobama.

Idemo dalje

Primjena ovog Sporazuma vodi nas jedan korak bliže smanjenju cijena rominga između Zapadnog Balkana i EU, jer je provedba ovog regionalnog sporazuma bila preduslov za smanjenje troškova rominga sa državama članicama EU kroz konkretne i vremenski ograničene mjere. Vijeće za regionalnu saradnju je već pripremilo teren i potpuno je spremno da počne raditi na tome sa EU.

Jesmo li završili?

Da! Nema više troškova rominga na Zapadnom Balkanu!

Znam da se Zapadni Balkan obično smatra regionom koji još uvijek ne ide ukorak s tehnologijom većine razvijenih zemalja, ali nam je uspješna aktivnost ukidanja troškova rominga pokazala koliko se brzo možemo prilagoditi.

Dakle, ostajemo fokusirani na jačanje digitalne infrastrukture i povezivanja, stvaranje pouzdanog regionalnog prostora i konkurentnog okruženja za inovativne firme, ali I NA rad na usavršavanju digitalnih vještina.

Ljudi se povezuju na dubljem nivou od mašina i oni su žila kucavica našeg posla.

Možda će zvučati kao ponavljanje, ali zajedno smo u ovome i rezultate možemo postizati samo ako radimo zajedno.

Možemo li mi to? Naravno da možemo! Imamo zajedničke zelene koridore koji su uspostavljeni prošle godine na početku uvođenja mjera protiv pandemije COVID-19 da bismo osigurali snabdjevanje osnovnim namirnicama – hranom i lijekovima za građane, kao i Regionalni sporazum o smanjenju cijena rominga.

Oboje dokazuje da je to izvodivo.

*Okupljanje je početak
Ostati zajedno je napredak
A raditi zajedno je uspjeh
Henry Ford*